

[Aksel Møller.]

ogsaa at være en Tendens til at anerkende denne Tanke om Ofrenes Ligestilling. Det forekommer mig næsten, som om den højtærede Minister for særlige Anliggender er gaaet hjemmefra med de bedste Forsætter, men undervejs er stødt paa Vanskeligheder, der har bevirket, at han har maattet opgive en Del af dem. F. Eks. indeholder Lovforslaget en Bestemmelse om, at Ofrene ved Folkestrejkerne her i Landet skal behandles som Kombattanter, i alt Fald modtage samme Invalide- og Dødsersatning som Kommuniste og aktive Frihedskæmpere. Motiveringen er den, at Folkestrejken var en aktiv Krigshandling, rettet imod den tyske Besættelsesmagt, og enhver, der faldt som Offer for Tyskerne under Folkestrejken, faar dermed en til Kombattanten svarende Stilling.

Jeg er enig med den højtærede Minister heri, men jeg synes, at det gør det endnu vanskeligere for ham at udelukke Gengældelsesaktionerne over for sagesløse Landsmænd fra Erstatning efter denne Lov. En hel Del af Folkestrejkenes Ofre var jo i høj Grad tilfældige; de havde det samme Skær af planløs Udvalgelse over sig som Ofrene for Schalburgtage-Handlingerne mod Jernbanerne. Lidt Støj i Gaden, en Kvinde eller en Mand lukker Vinduet op for at se, hvad der er paa Færde, og skydes ned fra en tysk Patrouillevogn — mere tilfældigt, mere planløst har næppe mange mistet Livet.

Derfor lader det sig da heller ikke gøre at opretholde de Grænser, som Lovforslaget sætter mellem det tilfældige Offer og det paa Grund af national eller politisk Indstilling udpegede Offer; kun igennem Tildelingen af Hædersgaver er det muligt og rimeligt at understrege Forskellen.

Hvad angaar Lovforslagets Bestemmelser om Godtgørelse for Tingsskade, er Forholdet det, at en hel Del trænger til yderligere Oplysning. Vi ved, at Lovforslaget bygger paa den Betragtning, at kun hvis Tabet skyldes Ejerens Deltagelse i Frihedsbevægelsen eller Gengældelsesaktioner mod ham som Frihedskæmper eller som Medlem af det kommunistiske Parti, kan der blive Tale om at yde ham Erstatning efter disse Bestemmelser. Det betyder, at den Skade, som har fundet Sted paa en lang Række schalburgterede Bygninger og Virksomheder, ikke falder ind under dette Lovforslag. Selvfølgelig har langt de fleste af disse tabte Værdier været forsikret og er dermed dækket af Krigsforsikringslovene. De paagældende vil modtage Erstatning i Overensstemmelse hermed, men det lader sig jo ikke

bestride, at i en lang Række Tilfælde har Forsikringssummerne været utilstrækkelige, og de skadelidte har derfor maattet bære et meget betydeligt Tab selv. Det var i det hele taget værd at overveje, hvorvidt man i Dag, da Krigsforsikringsforbundene er i Færd med at afslutte deres Virksomhed og nye Skader skulde være udelukkede, ikke burde lade opgøre, hvor stort et Tab der har ramt den enkelte Borger i dette Land, og simpelt hen lade Staten udrede Differencen mellem Forsikringssummen og det faktiske Tab. Det er muligt, at jeg vilde tage disse Ord i mig igen, naar Tallene blev forelagt; det er nemlig ikke givet, at Beløbet ikke vilde overstige Statskassens i Øjeblikket svage Evner. Man maa imidlertid ikke glemme, at Krigsforsikringslovene i sin Tid blev til ud fra den Betragtning, at man ikke paa Forhaand turde paalægge Statskassen en Forpligtelse, hvis Omfang man end ikke anede. Nu skulde man jo kunne fastslaa de faktiske Tabs Størrelse, og derfor kunde man nu tage Spørgsmaalet om en Tillægsersatning inden for rimelige Grænser op til Overvejelse.

I alt Fald tror jeg ikke, at det vil være klogt at henvise alle Skader hos sagesløse Mennesker til den Erstatning alene, som Krigsforsikringslovgivningen yder. Jeg vender her tilbage til, hvad jeg allerede har sagt i Forbindelse med Angrebene paa Gestapos 3 Hovedkvarterer i Danmark. For saa vidt som de 3 Angreb var bestilt fra den danske Frihedsbevægelses militære Ledelse med det naturlige og rigtige Formaal at knuse Gestapos Organisation eller i alt Fald forhødens Mulighed for at løbe Frihedsbevægelsen op, for saa vidt som det altsaa var bestilte Aktioner, maa de ses som et Led i Danmarks Krigsførelse, og de Skader, de afstedkommer, maa være Skader, som den danske Stat bør føle en videre Forpligtelse over for. Jeg haaber derfor, at det er muligt at forhandle denne Side af Sagen i det kommende Udvalg, og jeg har paa Fornemmelsen, at den højtærede Minister for særlige Anliggender ikke vil være uvillig til at udvide Lovforslaget paa dette Punkt.

Hvad angaar Lovforslagets Bestemmelser om Godtgørelse for Tort, kan de utvivlsomt paaregne almindelig Tilslutning i dette høje Ting. Den højtærede Udenrigsminister udtalte i Gaar ved et Møde, at Navnene Buchenwalde, Sachsenhausen, Neuengamme og Stutthof aldrig maatte glemmes af det danske Folk. Det er utvivlsomt Navne, der vil give os bestandig Belæring, hver Gang vi i vore Tanker kommer tilbage til dem, og det er derfor givet, at den Nød, som